

Індивідуальна податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) розглянула звернення щодо окремих питань здійснення підприємницької діяльності платником єдиного податку фізичною особою – підприємцем та з урахуванням фактично викладених обставин повідомляє наступне.

В зверненні платник податків зазначає, що здійснює діяльність як фізична особа – підприємець – платник єдиного податку на третій групі (ставка 5%), яка надає послуги з ремонту обладнання зв'язку (КВЕД 95.12) Товариству з обмеженою відповідальністю. Згідно з актами приймання – передачі послуг до вартості наданих послуг враховано матеріали, що підлягають заміні та є витратами фізичної особи – підприємця.

Платник податків просить надати індивідуальну податкову консультацію з таких питань:

- 1) Чи може послуга по ремонту обладнання зв'язку бути розцінена як продаж товару та послуга щодо ремонту обладнання, якщо у вартість послуги входить товар який підлягає заміні?
- 2) Чи потрібно фізичній особі – підприємцю – платнику єдиного податку на третій групі зберігати первинні документи?
- 3) Який вид договору при наданні послуг по ремонту обладнання зв'язку краще укладати – договір про надання послуг чи договір підряду?

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку визначено главою 1 розділу XIV Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Підпунктом 3 пункту 291.4 статті 291 ПКУ визначено, що до третьої групи платників єдиного податку належать, зокрема фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 7000000 гривень.

Щодо надання послуг по ремонту обладнання зв'язку (питання 1)

Відповідно до підпункту 14.1.185 пункту 14.1 статті 14 ПКУ постачання послуг – будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

Постачання товарів – будь-яка передача права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також

постачання товарів за рішенням суду (підпункт 14.1.185 пункту 14.1 статті 14 ПКУ).

Наказом Держспоживстандарту від 23.12.2011 № 396 визначено, які види діяльності включаються до Класифікатора видів економічної діяльності ДК 009:2010 (далі – КВЕД ДК 009:2010), затвердженого наказом Держспоживстандарту від 11.10.2010 № 457, 95.12 «Ремонт обладнання зв'язку» розділу 95 «Ремонт комп'ютерів, побутових виробів і предметів особистого вжитку», зокрема ремонт і обслуговування обладнання зв'язку, такого як: радіотелефони, мобільні телефони, модеми, факси, комунікаційне передавальне устаткування (наприклад, маршрутизатори, мости та модеми), радіостанції, професійні телевізійні та відеокамери.

Отже, зважаючи, що в обсязі послуги з ремонту обладнання зв'язку (КВЕД ДК 009:2010 95.12) обліковується вартість запасних частин, що підлягають заміні під час ремонту, то така послуга не може класифікуватися як продаж товару.

У разі реалізації запасних частин та матеріалів (крім надання послуг з ремонту) така діяльність вважається торговельною.

Щодо зберігання первинних документів фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку на 3 групі (питання 2)

Порядок ведення обліку і складання звітності платниками єдиного податку визначено статтею 296 ПКУ.

Порядок ведення книги обліку доходів і витрат платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 579 (далі – Порядок).

Фізичні особи – підприємці, що обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану вартість, ведуть книгу обліку доходів і витрат (далі – Книга), у якій щоденно, за підсумками робочого дня, відображають отримані доходи і понесені витрати (пункт 1 Порядку).

Відповідно до пункту 6 Порядку графи 2, 3 та 6 розділу II «Витрати» Книги заповнюються в такому порядку:

у графах 2 і 3 відображаються витрати, пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг) без податку на додану вартість, у тому числі суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), які не відшкодовуються платникам податку; транспортно-заготівельні витрати; інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг) і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях;

у графі 6 зазначається сума інших витрат, які понесені у зв'язку з провадженням господарської діяльності платника податку, зокрема витрат на зв'язок, сплату орендних та комунальних платежів тощо.

Отже, у графах 2, 3 та 6 Книги відображаються документально підтвержені витрати, безпосередньо пов'язані з одержанням доходу, на підставі первинних документів про здійснення витрат в день фактичної оплати.

Слід зазначити, що згідно з пунктом 44.1 статті 44 ПКУ для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим пункту 44.1 статті 44 ПКУ.

При заповненні податкової декларації платника єдиного податку фізичної особи – підприємця використовуються дані Книги, тому їх показники у відповідності до норм пункту 44.1 статті 44 ПКУ повинні бути підтвержені первинними документами.

Зважаючи на зазначене, фізичні особи – підприємці платники єдиного податку, зокрема третьої групи, зобов'язані забезпечити зберігання первинних документів, на підставі яких заповнювалися дані Книги, що використовувалися для складання податкової декларації платника єдиного податку, або інші первинні документи, які використовуються для складання податкової звітності по іншим податкам і зборам – у разі їх сплати.

Щодо укладання договорів фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку на 3 групі (питання 3)

Правові відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, регулюються положеннями Господарського кодексу України (далі – ГКУ) та Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ).

Статтею 42 ГКУ визначено, що підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Відповідно до частини 1 статті 837 ЦКУ за договором підряду одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу.

Договір підряду може укладатися на виготовлення, обробку, переробку, ремонт речі або на виконання іншої роботи з переданням її результату замовникові (частина 2 статті 837 ЦКУ).

Згідно з частиною 1 ст. 901 ЦКУ за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену

послугу, якщо інше не встановлено договором. На підставі цього договору виконавець (фізична особа – підприємець) надає послуги, що оформлюється актами наданих послуг.

Зважаючи на викладене, фізична особа – підприємець, яка здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, має право укладати цивільно-правові договори, у т. ч. договори підряду та договори про надання послуг, у встановленому законодавством порядку.

Як передбачає частина 1 статті 627 ЦКУ, відповідно до статті 6 ЦКУ сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог ЦКУ, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Отже, фізична особа – підприємець при наданні послуг приймає самостійне рішення щодо форми договору, який укладається між ним та юридичною особою під час здійснення підприємницької діяльності.

Зазначаємо, що відповідно до п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.